

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier/Jord&Affald
J.nr. 001-09037
Ref. Rdh/los/momwe/ae
Den 24. juni 2013

Afrapportering fra ExCOP og ordinære partskonferencer for Stockholm-, Basel- og Rotterdamkonventionen, Geneve 28. april-10. maj 2013.

Partskonferencer for Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte (POPs), Baselkonventionen om grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf og Rotterdamkonventionen om forudgående samtykke om handel med visse farlige kemikalier blev afholdt den 28. april til 10. maj 2013. Det blev afholdt som back-to-back partskonferencer (COP'er), med nogle fælles sessioner og en fælles ekstraordinær partskonference (ExCOP).

Den løbende implementering af konventionerne, tekniske tilpasninger og juridiske afklaringer blev diskuteret under alle partskonferencer. Nedenfor beskrives alene centrale emner, som blev diskuteret på partskonferencerne.

ExCOP

Synergier mellem Basel-, Rotterdam- og Stockholmkonventionen og finansiering af den nationale indsats. Der blev gjort status for synergiprocessen for samarbejde og koordination mellem de tre konventioner. Den videre proces blev udstykket, herunder indledende overvejelser om samarbejde med den kommende kviksølvkonvention. Der blev vedtaget en omnibusbeslutning, som omhandler: Næste revision af processen, organisering af sekretariatene, fælles tværgående aktiviteter, samarbejde mellem tekniske organer under konventionerne, facilitering af finansielle ressourcer i lyset af UNEP's beslutning om finansiering af kemikalie- og affaldsområdet, og endelige anbefalinger i lyset af evaluering af synergiprocessen.

Særligt diskussionerne om facilitering af finansielle ressourcer var vanskelig. UNEP beslutningen fra februar bygger på tre elementer: Ekstern finansiell bistand fra donorer, national integration i udviklingsplaner og andre politikker samt involvering af industrien. Udviklingslandene ønskede fokus på den eksterne bistand fra donorer, mens i-landene mener, at national integration og involvering af industrien vil være afgørende for, at udviklingslandene bliver i stand til at finansiere indsatsen og håndtere områderne forsvarligt på sigt.

Stockholmkonventionen COP6

a) Implementeringen af konventionen ift. eksisterende stoffer

Partskonferencen vedtog en række beslutninger om at forsætte arbejdet med at identificere egnede alternativer til særlige anvendelsesformål, der er undtaget det generelle forbud under konventionen, samt at finde egnede metoder til at identificere og udsortere stofferne i affaldsstrømmen, så de kan blive håndteret miljømæssigt forsvarligt. Det blev vurderet, at der fortsat er behov for undtagelser for forbuddet for en række POP-stoffer, der allerede er optaget under konventionen. Det er primært industrikemikalierne PFOS og polybromerede diphenylethere (PBDE'er) samt pesticiderne DDT, lindan og endosulfan, der diskuteres i disse sammenhænge.

Endvidere var der enighed om at forsætte og øge samarbejdet med Baselkonventionen omkring de affaldsrelaterede spørgsmål.

b) Optagelsen af hexabromocyclododecan (HBCD)

Partskonferencen vedtog optagelsen af den bromerede flammehæmmer HBCD på konventionens bilag A (forbud mod produktion og anvendelse), med en tidsbegrænset undtagelse for anvendelsen i isoleringsmaterialer til bygninger.

c) Effektivitetsevaluering

Der blev opnået enighed om at oprette en ny komité, der skal udføre en effektivitetsevaluering af konventionen i perioden 2015-2017. Rammerne (Terms of Reference) for komitéens arbejde, samt hvilke indikatorer, der skal indgå i effektivitetsevalueringen, blev ligeledes vedtaget. Effektivitetsvurderingen skal fremlægges og diskuteres på konventionens 8. partsmøde i 2017.

d) Overholdelsesmekanisme

Det var ikke muligt at opnå enighed om overholdelsesmekanismer hverken under Stockholm- eller Rotterdamkonventionen, og derfor fortsættes forhandlingerne på de næste respektive partskonferencer. Der blev opnået fremskridt i forhandlingerne om mekanismerne for såvel Stockholm- som Rotterdamkonventionen, herunder enighed om flertalsafgørelser i de overholdelseskomitéer, som vil være mekanismernes kerne, men der kunne ikke opnås enighed på alle udestående punkter. Den primære uenighed vedrører mulighederne for at starte en sag om manglende overholdelse – ofte omtalt som "triggers". Især EU og Afrika har fra starten været fortalere for, at enten sekretariatet eller komitéen selv får mulighed for at starte sager, da sager af erfaring sjældent startes af lande selv eller andre parter. Modsat er en række lande, især store u-lande, som er producenter såvel som brugere af kemikalier, imod dette. De fremfører, at de har problemer med at overholde konventionen, og at der mangler tilstrækkelig finansiering til at bistå u-landene med implementering.

Baselkonventionen COP11

a) Strategi for implementering af konventionens krav om miljømæssig forsvarlig håndtering af affald

Partkonferencen vedtog en strategi for implementering af krav om miljømæssig forsvarlig håndtering af affald og en plan for implementering af allerede identificerede aktiviteter. Danmark – og EU – har lagt meget vægt på, at strategien adresserer miljømæssig forsvarlig behandling holistisk, således at man både adresserer tekniske krav til anlæggene såvel som infrastruktur, lovgivning, administrativ kapacitet m.v.. Det blev også vedtaget, at der skal laves en plan for yderligere aktiviteter; et eksempel på en sådan aktivitet er kortlægning af, hvilke standarder der allerede findes for tekniske krav til affaldsbehandling og anlæg.

b) Tekniske vejledninger om hhv. affald fra elektroniske produkter og affald omfattet af Stockholmkonventionen (POP-holdigt affald)

Det lykkedes ikke at opnå enighed om en vejledning om elektronikaffald, som stiller kriterier for hvornår elektronik er affald. Det kontroversielle i vejledningen var omfanget og karakteren af en undtagelsesbestemmelse, der medfører, at elektronik, der eksporteres til bl.a. reparation ikke betragtes som affald og dermed ikke er underlagt konventionens kontrolregime. Undtagelsen blev vedholdende afvist af hele den afrikanske og sydamerikanske region, bl.a. med henvisning til, at den ikke kan håndhæves. Danmark har presset hårdt for dette synspunkt i EU-gruppen, men har været isoleret sammen med Sverige. Et kompromisforslag faldt dog på afvisning fra især Australien men også Japan.

I forhold til de eksisterende vejledninger vedrørende miljømæssig forsvarlig behandling af POP-holdigt affald, var der enighed om at opdatere disse til også at inkludere HBCD (optaget under Stockholmkonventionen). COP'en blev ligeledes enige om at styrke samarbejdet mellem Basel- og Stockholmkonventionen i det arbejde.

c) Juridisk vejledning om fortolkning af centrale begreber i forhold til implementering af konventionen

Det blev besluttet, at arbejdet med en juridisk vejledning om fortolkning af centrale begreber i konventionen fortsættes i en mindre arbejdsgruppe.

Rotterdamkonventionen COP11

a) Optagelse af nye stoffer på bilag 3

Den tekniske komite under konventionen havde vurderet, at kravene for optagelse af 6 nye stoffer var opfyldt og dermed var de indstillet til optagelse under konventionen, således at eksport fremover kun må ske, hvis importlandet har givet udtrykkeligt samtykke hertil. Det drejede sig om pesticiderne azinphosmethyl, paraquat, flammehæmmerne pentabromdiphenylether og octabromdiphenylether, forskellige

perfluoroktanforbindelser (PFOS) og krysotilasbest. 4 af stofferne blev optaget, mens bl.a. enkelte østlande blokerede for optagelsen af krysotilasbest og et enkelt stort u-land blokerede for optagelsen af paraquat.

b) Overholdelsesmekanisme

Se under Stockholmkonventionen.

Minister segment

Der blev i slutningen af møderækken afholdt en ministerdel, hvor der blandt andet blev vedtaget en ministerdeklaration. Deklarationen velkommer blandt andet kemikalie- og affaldsparagrafferne i Rio+20 konferencens slutdokument, herunder bekræftelsen af 2020 målet for kemikalier og affald og deltagernes engagement i at nå målet, ligesom den tager bestik af den seneste udvikling på konventionerne, herunder indenfor synergiprocesen og finansiering.